

Recensie: Follies ★★★★****

National Theatre Londen
donderdag 16 november 2017

foto © Johan Persson

Recensie:

Follies, een musical van Stephen Sondheim die we onder andere kennen van het geweldig straffe Sweeney Todd en zijn werk als tekstschrijver voor West Side Story, speelt nog t.e.m. 3 januari 2018 in The National Theatre in Londen. De musical is 46 jaar oud en werd in die tijd niet zo gek vaak opgevoerd (waarvan de belangrijkste, los van de semi staged en concertante voorstellingen drie runs op Broadway zijn in 1971, 2001 en 2011, 1 in Los Angeles in 1972, en 3 in Londen in 1987, 2002 en nu dus opnieuw in 2017). In ons land was de musical te zien in 2000 in de versie van het Koninklijk Ballet van Vlaanderen. Dat de musical zo weinig op de affiche staat, heeft onder andere te maken met het feit dat je een cast van 37 man nodig hebt en een orkest van 21 muzikanten. Maar vooral: je moet in staat zijn om jonge musicalartiesten te koppelen aan oudere en hun stemmen moeten nog eens blenden ook. Want naast de pastiche op de stijl van Broadwaycomponisten uit de jaren '20 en '30' een woord dat Sondheim zelf gebruikte in het interview dat vooraf ging op de live streaming in Kinopolis overigens' is Follies vooral een voorstelling die over de midlife (crisis) gaat: 'We don't do things. We say them.'

Het Weismann Theatre 'Glorifying American girls, gaat weldra tegen de vlakke en zal plaats maken voor 'alweer een kantoorgebouw'. Het is in die context, die van vervlogen dagen van het cabaret en de revue, dat Follies zich afspeelt. Voor de gelegenheid worden de Folliesmeisjes en -jongens van weleer opnieuw uitgenodigd voor een eenmalige reünie. Al snel blijken jeugdige verlangens niet uit te zijn gekomen in de loop van de jaren. Sally is tot op de dag van vandaag verliefd op Ben. Die is op zijn beurt ongelukkig getrouwd met Phyllis. Hij heeft nooit van Sally gehouden, zegt ie alhoewel de scènes van de jonge Ben en Sally anders doen vermoeden. Buddy is dan weer met Sally getrouwd. Hij is een verkoper die in zijn jonge jaren haar wel bedroog met Margie.

In het woord 'Follies' zit 'leugens' en visueel zal regisseur Dominic Cooke die 'lies' van de oude lichtreclame ook oplichten van zodra de leugens of het zich beter voordoen dan men is, wat ook wel wat eigen is aan reünies, zich naar het einde toe blootleggen. Ook het opscheppen over mannen en de inwisselbaarheid ervan 'He is 26. Next year I'll have another one. Men are so sweet.' of hoe de carrière na 'Follies' verliep hoort daar bij. Geraldine Fitzgerald valt bij de start wellicht het meest op wanneer ze als Solange Lafitte zichzelf en haar parfums aanprijst en daar een goocheltruc bij haalt.

Op het einde krijgt elk hoofdpersonage een song waarin de mindset helemaal getoond wordt. 'Losing my mind' is wellicht het meest gekende nummer uit de score. De song is ook gekend in Paul De Leeuws versie 't is of de wereld vergaat'. Imelda Staunton zingt de originele song als Sally aan een oude spiegel van een loge met een glas alcohol in de hand dat aan de rand van de make up tafel dreigt tegen de grond te gaan wanneer ze het bibberend vastheeft. Een erg knappe prestatie zet ze daarbij neer.

Tracie Bennetts timbre als Carlotta stippen we dan weer zeer graag aan in een formidabel 'I'm Still Here' onder andere live begeleid door een trompet met demper terwijl Janie Dee als Phyllis de echtscheidingsplannen van haar man Ben overweegt in 'Could I leave you' waarbij ze echter moeite heeft met die allerhoogste noten die ze uitschreeuwt. In 1972 ontving de originele Broadwayproductie 7 Tony Awards

waaronder die van beste score. In '87 ontving de Londense productie een Olivier award als Beste musical. De erkenning voor de muziek, choreografieën en andere technische awards is zeker terecht. Maar vermits in de story telling pas geleidelijk aan de hoofdpersonages van een psychologische laag voorzien worden " in het begin zie je de show vooral als een mix van oud en nieuw en voelt het geheel wat oppervlakkig aan " en de plot eigenlijk flinterdun is, voelt de musical hoewel de muziek geweldig is en Sondheim sterke muzikale imitaties uit zijn pen toverde, wel erg vrijblijvend aan. Al blijft vooral die ene zin op het einde hangen tussen Buddy en Sally wanneer ze de reünie verlaten: 'We 're gonna make plans for tomorrow.' waarbij Sally vaststelt dat ze in het leven is blijven stilstaan door te blijven vasthouden aan het verleden en haar liefde om Ben en constateert dat morgen vandaag is.

Follies is dus een ode aan het leven en roept op om niet te blijven hangen in het verleden. De zang en uitvoering door de muzikanten is zeer goed maar de regie van Dominic Cooke is wat statisch. Hoewel de zangers op een draaiend podium staan, komt ie niet veel verder dan de buitenkant en de binnenkant van het theater te tonen waarna de acteurs lange tijd op een leeg podium staan met hier en daar soms een decorelement erbij (enkele oude theaterstoeltjes bijvoorbeeld). De trap waarop de dames naar beneden komen, verwijst ontegensprekelijk naar West Side Story. En dat middenstuk waar Cooke voor minimalisme gaat met nauwelijks decorelementen, is er wellicht om zo het contrast met de finale extra in de verf te zetten waarbij de hoofdpersonages hun song, het lied dat hen zo typeert, mogen zingen in de rijke extravagante 'Loveland'-setting. En zo mag er nog een keer geschitterd worden in de troosteloze omgeving van een verloederd gebouw.

< Bert Hertogs >